

REFERAT Kultur- og idrettsutvalget d. 16-11-2023

Mødedato Torsdag d. 16. november 2023 kl. 17:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av kulturutvalgets protokoller av 27.09.23.....	11
Forslag til møteplan 2024 for kultur- og idrettsutvalget.....	13
Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 - Kultur og innby	18
Utdeling av kunstnerstipend og kulturpris - oppnevning av jurymedlem for kulturpris.....	21
Kulturutvalgets representant i samarbeidsutvalget ved Knuden - Kristiansand kulturskole.....	23
Politisk representant i innstillingskomité for toppidrettsstipend.....	26
Gave til Kristiansand i anledning Hennig-Olsen is 100-årsjubileum i 2024.....	28
Søknad fra Vipere Kristiansand om tilskudd til deltakelse i EHF Champions League.....	32
Søknader årlig driftstilskudd 2024- frivillige organisasjoner.....	35
Frivillige lag og organisasjoner - kostnad ved leie av kommunale lokaler.....	37
Veteranplan.....	43
Eldrerådets årsrapport for 2023.....	46

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

2. tertialrapport 2023 - Kulturutvalget 16.11.2023

Komplett innkalling: Kulturutvalget 2023-2027 (16.11.2023)

Saksliste Kultur- og idrettsutvalget 16.11.2023

PROTOKOLL KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET

Dato: 16.11.2023
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 1/23 - 12/23
Møtets varighet: Kl. 17.00 til 20.15
Møteleder: Leder i utvalg Tor Kristian Ludvigsen (KRF)

Til stede:

Erle Wright Severinsen (H)
Raymond Larsen (H)
Mentor Rashica (H)
Tor Kristian Ludvigsen (KRF)
Steinar Bergstøl Andersen (FRP)
Adriana Ruiz Parada (AP)
Abdullahi Mohamed Alason (AP)
Andreas Landmark (SV)
Petter Benestad (V)
Grethe Holberg (SP)
Ole Iacob Prebensen (KON)

Til stede fra administrasjonen:

Kulturdirektør Camilla Jarlsby
Kommunalsjef kultur og fritid Stein Tore Sorthe
Stabsleder Gunn-Heidi Gabrielsen
Idrettssjef Christian Jørgensen
Rådgiver Gro Kvanvig
Rådgiver Annette Sørli Stray
Økonomirådgiver Søren Sverdrup Lund
Leder Innbyggertorg veiledning Anne Reidun Røise
Utvalgsekretær Maren Svenning

Dessuten møtte:

Danial Jaferi, Ungdommens bystyre vara

Presentasjon 2. tertialrapport 2023 – Kultur og innbyggerdialog

v/ kulturdirektør Camilla Jarlsby og økonomirådgiver Søren Sverdrup Lund

- Budsjettavvik og årsprognose 2023 -pr. 2. tertial
- Vedtatte budsjettendringer
- Interne budsjettendringer
- Disposisjonsfond - prognose pr. 31.12.23
- Kirkelig fellesråd – Drift- og investeringstilskudd 2023
- Investeringsprosjekter - Status – kunstgressprosjekter
- Sykefravær pr. 31. juli
- Andel heltid
- Verbalvedtak for kultur- og innbyggerdialog - status oppfølging
- Budsjettavvik og årsprognose 2023 -pr. 31. okt

1/23 Godkjenning av kulturutvalgets protokoller av 27.09.23

(ark.nr. 2023000021)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget godkjenner kulturutvalgets protokoller av 27.09.23 (Enst.)

2/23 Forslag til møteplan 2024 for kultur- og idrettsutvalget

(ark.nr. 2023000021)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur- og idrettsutvalget vedtar Kulturdirektørens forslag til møteplan for 2024. (Enst.)
2. Ordinære møter avholdes i formannskapssalen, og har vanligvis varighet fra kl. 15:00 til kl. 18:00. Ved tilknyttede befaringer eller lignende kan møtet starte klokken 14:00. (10/1)
3. Torsdag 8. februar 2024 avholdes et heldagsmøte på Silokaia/Odderøya med påfølgende middag og konsert med Kristiansand Symfoniorkester. (Enst.)
4. Ber adm komme med forslag til å flytte studietur til 2. halvår. Kulturstyret ber administrasjon fremme forslag om en tredager tur og en kortere tur. (7/4)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«1. Kultur- og idrettsutvalget vedtar Kulturdirektørens forslag til møteplan for 2024.

2. Ordinære møter avholdes i formannskapssalen, og har vanligvis varighet fra kl. 17.00 til kl. 20.00. Ved tilknyttede befaringer eller lignende kan møtestart settes til kl. 16.00.

3. Torsdag 8. februar 2024 avholdes et heldagsmøte på Silokaia/Odderøya med påfølgende middag og konsert med Kristiansand Symfoniorkester.

4. Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen forberede en relevant studietur 4.-6. mars. Skisse for en slik studietur, med alternative reisemål drøftes muntlig med utvalget i første møte på nyåret.»

H fremmet følgende alternative forslag til innstillingens pkt. 2:
«Ordinære møter avholdes i formannskapssalen, og har vanligvis varighet fra kl. 15:00 til kl. 18:00. Ved tilknyttede befaringer eller lignende kan møtet starte klokken 14:00.»

KONS fremmet følgende alternative forslag til innstillingens pkt. 2:
«Konservativt fremmer forslag om oppstart av møtet til klokken 16:00»

Venstre fremmet følgende alternative forslag til innstillingens pkt. 4:
«Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen forberede et relevant program for en heldags- samling/tur 6. mars. Skisse for program drøftes muntlig med utvalget i første møte på nyåret.»

H og AP fremmet følgende alternative forslag til innstillingens pkt. 4:
«Ber adm komme med forslag til å flytte studietur til 2. halvår. Kulturstyret ber administrasjon fremme forslag om en tredager tur og en kortere tur.»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling pkt. 1 og pkt. 3 ble enstemmig vedtatt.

Ved votering ble H sitt alternative forslag pkt. 2 vedtatt 10 stemmer mens 1 stemte for KONS sitt alternative forslag pkt. 2. (KONS)

Kulturdirektørens innstilling pkt. 2 ble ikke votert over.

Ved votering ble H og AP sitt alternative forslag til pkt. 4 vedtatt med 7 mens 4 stemte for V sitt alternative forslag til pkt. 4. (FRP, KONS, KRF, V)

Kulturdirektørens innstilling pkt. 4 ble ikke votert over.

3/23 Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 - Kultur og innbyggerdialog (ark.nr. 2023027124)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget tar kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 for området Kultur og innbyggerdialog til orientering.

(Enst.)

4/23 Utdeling av kunstnerstipend og kulturpris - oppnevning av jurymedlem for kulturpris (ark.nr. 2023026896)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalgsmedlem Adriana Ruiz (AP) oppnevnes til jurymedlem for Kristiansand kommunes kulturpris i tillegg til utvalgets leder og nestleder
(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«Kultur- og idrettsutvalgsmedlem ..... oppnevnes til jurymedlem for Kristiansand kommunes kulturpris i tillegg til utvalgets leder og nestleder»

Kultur- og idrettsutvalget fremmet følgende forslag:

«Adriana Ruiz»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling med kultur- og idrettsutvalgets forslag ble enstemmig vedtatt.

5/23 Kulturutvalgets representant i samarbeidsutvalget ved Knuden - Kristiansand kulturskole
(ark.nr. 2020002428)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kulturutvalget oppnevner Petter Benestad (V) som politikerrepresentanten i samarbeidsutvalget ved Knuden – Kristiansand kulturskole.
(Enst.)
2. Kulturutvalget oppnevner Erle Wright Severinsen (H) som vararepresentant.
(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«1. Kulturutvalget oppnevner ..... som politikerrepresentanten i samarbeidsutvalget ved Knuden – Kristiansand kulturskole.

2. Kulturutvalget oppnevner ..... som vararepresentant.»

KRF fremmet følgende forslag:

«1. Petter Benestad (V)»

SP fremmet følgende forslag:

«2. Erle Wright Severinsen (H)»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling pkt. 1 med KRF sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Kulturdirektørens innstilling pkt. 2 med SP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

6/23 Politisk representant i innstillingskomité for toppidrettsstipend
(ark.nr. 2023022574)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kulturutvalgets medlem Raymond Larsen (H) tiltrer toppidrettsforum i arbeidet med å innstille kandidater til toppidrettsstipend.

(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«Kulturutvalgets medlem ..... tiltrer toppidrettsforum i arbeidet med å innstille kandidater til toppidrettsstipend.»

H fremmet følgende forslag:

«Raymond Larsen (H)»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling med H sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

7/23 Gave til Kristiansand i anledning Hennig-Olsen Is 100-årsjubileum i 2024

(ark.nr. 2023028189)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur- og idrettsutvalget takker ja til en skulpturgruppe i gave fra familien Hennig-Olsen i anledning bedriftens 100-årsjubileum i 2024.
(Enst.)
2. Kultur- og idrettsutvalget anbefaler styret i Kristiansand kommunes kunstfond å finne en mer synlig plassering av skulpturgruppen enn den foreslåtte.
(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«1. Kultur- og idrettsutvalget takker ja til en skulpturgruppe i gave fra familien Hennig-Olsen i anledning bedriftens 100-årsjubileum i 2024.
2. Kultur- og idrettsutvalget godkjenner plassering av skulpturgruppen i nytteveksthagen i Gjestehavna.»

Venstre fremmet følgende alternative forslag til pkt. 2:

«2. Kultur- og idrettsutvalget anbefaler styret i Kristiansand kommunes kunstfond å finne en mer synlig plassering av skulpturgruppen enn den foreslåtte.»

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

Venstres forslag til nytt pkt. 2 ble enstemmig vedtatt. Kulturdirektørens innstilling pkt. 2 ble ikke votert over.

8/23 Søknad fra Vipers Kristiansand om tilskudd til deltakelse i EHF Champions League

(ark.nr. 2023023862)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur- og idrettsutvalget imøtekommer delvis søknaden fra Vipers, og bevilger et tilskudd på kr 225 000 til gjennomføringen av klubbens hjemmekamper i Champions League.

2. Tilskuddet finansieres med kr 75 000 fra «Satsingsmidler toppidrett», kr 100 000 fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto og kr 50 000 fra administrativt disposisjonsfond
(9/2)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«1. Kultur- og idrettsutvalget imøtekommer delvis søknaden fra Vipers, og bevilger et tilskudd på kr 175 000 til gjennomføringen av klubbens hjemmekamper i Champions League.

2. Tilskuddet finansieres med kr 75 000 fra «Satsingsmidler toppidrett», kr 50 000 fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto og kr 50 000 fra administrativt disposisjonsfond.»

V fremmet følgende alternative forslag:

«1. Kultur- og idrettsutvalget imøtekommer delvis søknaden fra Vipers, og bevilger et tilskudd på kr 225 000 til gjennomføringen av klubbens hjemmekamper i Champions League.

2. Tilskuddet finansieres med kr 75 000 fra «Satsingsmidler toppidrett», kr 100 000 fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto og kr 50 000 fra administrativt disposisjonsfond»

Voteringer:

Venstres alternative forslag ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (KONS, SP)
Kulturdirektørens innstilling ble ikke votert over

9/23 Søknader årlig driftstilskudd 2024 - frivillige organisasjoner
(ark.nr. 2023024975)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Utvalgene tar saken til orientering
(Enst.)

10/23 Frivillige lag og organisasjoner - kostnad ved leie av kommunale lokaler
(ark.nr. 2023020943)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.
(Enst.)

11/23 Veteranplan for Kristiansand kommune
(ark.nr. 2023023723)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

1. Bystyret vedtar veteranplan 2023 – 2028 for Kristiansand kommune.
(Enst.)

12/23 Eldrerådets årsrapport for 2023
(ark.nr. 2023026679)
Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Bystyret tar eldrerådets årsrapport for 2023 til orientering
(Enst.)

Eventuelt

Repr. Petter Benestad (V) stilte spørsmål til administrasjonen vedrørende henvendelse fra Hånes IL om Solvika på Hånes.

Idrettssjefen besvarte spørsmålet.

Møtet hevet

Punkt 1/23: Godkjenning av kulturutvalgets protokoller av 27.09.23

Bilag

Protokoll Kulturutvalget 27.09.2023

Dato 28. september 2023
Saksnr.: 2023000021-58
Saksbehandler Maren Svenning
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
16.11.2023

Godkjenning av kulturutvalgets protokoller av 27.09.23

Forslag til vedtak

[Kulturutvalget godkjenner kulturutvalgets protokoller av 27.09.23](#)

Vedlegg:
Protokoll Kulturutvalget 27.09.2023
U.O Protokoll Kulturutvalget 27.09.2023

Punkt 2/23: Forslag til møteplan 2024 for kultur- og idrettsutvalget

Bilag

Førslag møteplan 2024

Dato 18. september 2023
Saksnr.: 2023000021-52
Saksbehandler Maren Svenning
Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
16.11.2023

Forslag til møteplan 2024 for kultur- og idrettsutvalget

Forslag til vedtak

1. Kultur- og idrettsutvalget vedtar Kulturdirektørens forslag til møteplan for 2024.
2. Ordinære møter avholdes i formannskapssalen, og har vanligvis varighet fra kl. 17.00 til kl. 20.00. Ved tilknyttede befaringer eller lignende kan møtestart settes til kl. 16.00.
3. Torsdag 8. februar 2024 avholdes et heldagsmøte på Silokaia/Odderøya med påfølgende middag og konsert med Kristiansand Symfoniorkester.
4. Kultur- og idrettsutvalget ber administrasjonen forberede en relevant studietur 4.-6. mars. Skisse for en slik studietur, med alternative reisemål drøftes muntlig med utvalget i første møte på nyåret.

Vedlegg: Forslag til møteplan 2024 for kultur- og idrettsutvalget
Forslag møteplan 2024

Saksutredning

I samarbeid med politisk sekretariat har kulturadministrasjonen utarbeidet et forslag til møteplan 2024 for kultur- og idrettsutvalget. Møteplanen i sin helhet følger vedlagt. Nedenfor redegjøres det nærmere for hvilke vurderinger som er foretatt, knyttet til de anbefalinger som direktøren kommer med.

Ordinære møter for behandling av saker

Tradisjonelt har dette hovedutvalget hatt *onsdag* som møtedag. I og med at både bystyret og formannskapet også møtes på onsdager, har det de siste årene stadig oftere oppstått praktiske utfordringer, og behov for å endre på opprinnelig møteplan. Direktøren drøftet dette med forrige utvalg, og det anbefales nå at *torsdag* blir møtedag for kultur- og idrettsutvalget i denne valgperioden.

Cirka ett møte i måneden har vært normalen, og enkelte uker er obligatoriske for at utvalget skal få behandlet kommunens årsrapport, tertialrapportene og økonomiplanen. Ettersom de aller fleste medlemmene av utvalget også er faste medlemmer av bystyret, antar direktøren at det vil være en fordel om man ikke legger utvalgsmøtene til torsdagene etter bystyrets kveldsmøter.

Forutsatt at bystyret vedtar sin møteplan i samsvar med administrasjonens forslag, og med bakgrunn i vurderingene ovenfor, anbefaler Kulturdirektøren følgende datoer for kultur- og idrettsutvalgets ordinære møter i 2024:

Torsdag 18. januar
Torsdag 15. februar
Torsdag 14. mars
Torsdag 18. april
Torsdag 6. juni

Torsdag 29. august
Torsdag 26. september
Torsdag 17. oktober
Torsdag 14. november
Torsdag 12. desember

Klokkeslett

Administrasjonen overlater til utvalget selv å vurdere om man skal endre på praksisen med å ha møtene på ettermiddags-/kveldstid. Forslaget er derfor at ordinære møter starter kl. 17.00 og har en varighet på inntil tre timer. Avvik fra tidspunkt for både møtestart og -slutt kan forekomme, avhengig av saksmengde og innhold i møtene utover behandling av saker.

Presentasjoner/befaringer/temaer i tilknytning til ordinære møter

Som et ledd i opplæringen av nye kulturpolitikere, foreslås det at utvalget i løpet av 2024 blir presentert for de viktigste eksterne aktørene i byens kultur- og idrettsliv. Én måte å sikre dette på er å invitere aktører inn til å presentere seg i tilknytning til utvalgets ordinære møter. Svært mange ønsker naturlig nok å få vist seg fram for utvalget så tidlig som mulig i valgperioden, men det er ikke mulig å rekke over alt og alle i løpet av det første året.

Kulturdirektøren foreslår at det allerede i møteplanen knyttes en presentasjon, en befaring eller et tema til hvert av de ordinære møtene for å sikre at utvalget blir kjent med et minimum av sentrale aktører og problemstillinger helt i starten av perioden.

Til en presentasjon i starten av møtet settes det vanligvis av totalt 30 minutter (hvorav minst 10 minutter til spørsmål og svar). Til en befaring før eller etter behandlingen av saker, må det beregnes én til halvannen time, avhengig av logistikken rundt forflytning m.m. Til et tema som forberedes av administrasjonen ser direktøren for seg at det beregnes halvannen til to timer. Saksmengden til det enkelte møte vil være avgjørende for om det blir mulig å ha ytterligere presentasjoner eller lignende.

Med bakgrunn i disse vurderingene anbefales det å ha følgende innhold knyttet til kultur- og idrettsutvalgets ordinære møter i 2024:

Torsdag 18. januar – Presentasjon av Idrettsrådet og idretten i Kristiansand

Torsdag 15. februar – Tema: Odderøya utviklingsprosjekt

Torsdag 14. mars – Presentasjon av Fullriggeren Sørlandet

Torsdag 18. april – Tema: Idrett og fysisk aktivitet

Torsdag 6. juni – Sommeravslutning på Bragdøya etter møtet

Torsdag 29. august – Tema: Frivillighet og innbyggerdialog

Torsdag 26. september – Befaring av Biblioteket og Kunsthallen før møtestart

Torsdag 17. oktober – Presentasjon av Arkivet freds- og menneskerettighetscenter

Torsdag 14. november – Tema: Områdesatsingen Kvadraturen-Eg

Torsdag 12. desember – Juleavslutning på Myren gård etter møtet

Ekstramøter uten behandling av saker

For å kunne gi utvalgets medlemmer en god innføring i de ulike aspektene ved den lokale kulturpolitikken, anbefaler administrasjonen at det også legges inn tre ekstra møter hvor utvalget ikke behandler saker, men deltar på befaringer og får ulike typer foredrag eller presentasjoner. Innholdet i disse ekstramøtene krever en god del administrativt forarbeid, og det er derfor ønskelig at utvalget avklarer i behandlingen av møteplanen om disse ekstramøtene skal gjennomføres som skissert:

Torsdag 8. februar – et heldagsmøte kl. 9-17 på Silokaia/Odderøya med befaringer og presentasjoner av Kilden, Kunstsilo, Knuden og Vest-Agder-museet. Dersom det er ønskelig, kan det også gjennomføres en middag for utvalget på Kilden og medlemmene kan få billett til den kveldens konsert med Kristiansand Symfoniorkester

Torsdag 23. mai – kl. 16-20 Busstur med befaringer av idrettsanlegg og besøk hos idrettsklubber.

Torsdag 12. september – kl. 16-20 Spasertur gjennom byen med stopp på Kraftverk, Kunstsenteret og Aladdin. Underveis legges det opp til korte presentasjoner av Cultiva og de mest sentrale kulturelle kompetansesentrene.

Studietur

Første halvdel av forrige valgperiode ble sterkt preget av pandemien, og utvalget fikk aldri gjennomført noen studietur. Dersom kultur- og idrettsutvalget ønsker å gjennomføre en studietur i 1. halvår 2024, anbefales det at denne legges til mandag 4.- onsdag 6. mars. Administrasjon vil i så fall starte arbeidet med å skissere hvordan en slik studietur kan gjennomføres.

På vent til 2025

Under arbeidet med forslaget til møteplan har det blitt klart at det i 2024 ikke er mulig å få plass til absolutt alt som det er ønskelig at kultur- idrettsutvalget skal bli kjent med og presentert for. Tanken er derfor at enkelte ting må vente til år 2 i valgperioden. Dette kan for eksempel være:

- Befaringer av en rekke kulturhus og -sentre, både kommunale og andre
- Befaring av historiske bygg og anlegg
- Presentasjoner av øvrige institusjoner, organisasjoner og aktører som mottar årlig driftstilskudd eller tilskudd som kompetansesenter/nettverksorganisasjon

Konklusjon

Kulturdirektøren mener det er satt opp et balansert forslag til møteplan med et innhold som sikrer utvalget en god innføring i fagfeltet. Samtidig som det er innholdsrikt og forholdsvis detaljert, er det også rom for en viss fleksibilitet som utvalget kan bruke til å sette sitt preg på arbeidet og innholdet i møtevirksomheten. Det avgjørende for administrasjonen nå i oppstarten, hvor det planlegges med flere ekstra arrangementer, er ikke at utvalget er 100 % enig i det fremlagte forslaget, men at det fattes tydelig vedtak om en forutsigbar og langsiktig møteplan som utvalget kan forplikte seg til.

Punkt 3/23: Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 - Kultur og innbyggerdialog

Dato 1. november 2023
Saksnr.: 2023027124-1
Saksbehandler Søren Sverdrup Lund
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato

16.11.2023

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 - Kultur og innbyggerdialog

Forslag til vedtak

[Kultur- og idrettsutvalget tar kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 for området Kultur og innbyggerdialog til orientering.](#)

Sammendrag

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 for området Kultur og innbyggerdialog legges med dette frem. Områdets økonomiplan fremkommer i kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024-2027 i kap. 8.6 på side 155 til 172. Forslag til økonomiplan gir en beskrivelse av områdets hovedutfordringer, forutsetninger, innsparinger, hovedprioriteringer, oppfølging av kommuneplanens satsingsområder, betalingssetser og planoppgaver. Kommunalsjefområdenes utfordringer, prioriteringer og budsjettendringer er også nærmere kommentert.

Drift- og investeringsrammer for Kirkelig fellesråd inngår også i området.

Driftsbudsjettet øker til totalt 407,9 mill. kr i 2024, og vesentlige budsjettendringer fra 2023 til 2024 er kommentert. Samlet investeringsramme er på 146,5 mill. kr, hvorav 68,0 mill. kr gjelder investeringstilskudd til Kirkelig fellesråd.

Årlige driftstilskudd og tilskuddsordninger er lagt inn i kommunedirektørens forslag til økonomiplan på side 237 til 242.

Betalingssetser/gebyrliste følger kommunedirektørens forslag til økonomiplan som eget vedlegg.

https://pub.framsikt.net/2024/kristiansand/bm-2024-kommunedirekt%C3%B8rens_forslag#/generic/summary/feesmanagemant

Forslag til økonomiplan og årsbudsjett er fremlagt og presentert i bystyret 25.10.2023, og alle tilhørende dokumenter ble da publisert på Framsikt - økonomiplanens nettside. Se meny-velger (øverst til høyre) eller andre dokumentvalg for å finne ønskede dokumenter.
https://pub.framsikt.net/2024/kristiansand/bm-2024-kommunedirekt%C3%B8rens_forslag#/

Kommunens samlede økonomiplan for 2024-2027 og årsbudsjett 2024 vedtas i bystyret 14. desember 2023.

Vedlegg:

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024-2027 (side 155-172):

<https://www.kristiansand.kommune.no/contentassets/8cd30731295b48368c0eb3f70c668311/kommunedirektorens-forslag-til-okonomiplan-2024-2027.pdf>

Punkt 4/23: Utdeling av kunstnerstipend og kulturpris - oppnevning av jurymedlem for kulturpris

Dato 18. oktober 2023
Saksnr.: 2023026896-1
Saksbehandler Gro Kvanvig
Godkjent av Gunn-Heidi Gabrielsen
Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
16.11.2023

Utdeling av kunstnerstipend og kulturpris - oppnevning av jurymedlem for kulturpris

Forslag til vedtak

[Kultur- og idrettsutvalgsmedlem .....](#) oppnevnes til jurymedlem for Kristiansand kommunes kulturpris i tillegg til utvalgets leder og nestleder

Sammendrag

Kultur- og idrettsutvalget skal hvert år dele ut Kristiansand kommunes kunstnerstipend og Kristiansand kommunes kulturpris.

Fellesnemnda behandlet 05.03.2019 i sak 20/19 – *tilskudd, tilskuddsordninger, stipend og priser i nye Kristiansand kommune* retningslinjer for blant annet disse.

Stipendene deles ut etter søknad med frist 1. oktober og reglementet sier i punkt 8 c: *Kulturutvalgets leder, nestleder og kulturdirektøren utgjør en jury og fremmer innstilling til hovedutvalget som vedtar tildeling av stipend.* Dermed skal ikke kultur- og idrettsutvalget velge noen jury for kunstnerstipendene.

Proessen for kulturprisen er noe annerledes. Fristen for å fremme forslag på kandidater til kulturprisen er 1. februar og reglementet beskriver innstilling til prisen i punkt 5: *Juryen består av leder, nestleder og et valgt medlem av kulturutvalget, og innstiller til hovedutvalget som fatter vedtak.*

Likestillings- og diskrimineringslovens § 28 sier følgende om kjønnsbalanse i offentlige utvalg mv.:

«Når et offentlig organ oppnevner eller velger utvalg, styrer, råd, nemnder, delegasjoner mv., skal begge kjønn være representert på følgende måte:

a) Har utvalget to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.»

Siden leder og nestleder i kultur- og idrettsutvalget er menn, må jurymedlemmet som velges være kvinne.

Vedlegg:

**Punkt 5/23: Kulturutvalgets representant i samarbeidsutvalget ved Knuden
- Kristiansand kulturskole**

Dato 5. oktober 2023
Saksnr.: 2020002428-3
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato

16.11.2023

**Kulturutvalgets representant i samarbeidsutvalget ved Knuden -
Kristiansand kulturskole**

Forslag til vedtak

1. Kulturutvalget oppnevner ..... som politikerrepresentanten i samarbeidsutvalget ved Knuden – Kristiansand kulturskole.
2. Kulturutvalget oppnevner ..... som vararepresentant.

Vedlegg:ingen

Saksutredning

Bystyret i Kristiansand vedtok 1.2.2017 (sak 9/17) å opprette et samarbeidsutvalg for Knuden Kristiansand kulturskole, etter modell fra den lovpålagte ordningen for grunnskolen. Ordningen med samarbeidsutvalg for kulturskolen ble videreført i den nye, sammenslåtte kommunen.

Samarbeidsutvalget er et organ hvor kulturskolen samarbeider med omgivelsene om elevenes læring, og sikrer samfunnet tilstrekkelig innflytelse over kulturskolens tilbud. Utvalget har ikke formell myndighet til å fatte vedtak, men kan gi råd og uttale seg om alle saker som vedrører skolens drift og innretning. Dette gjelder f.eks. budsjett, elev- og skolevurdering, utstyr og vedlikehold, skolens planer og informasjonsvirksomhet med mer.

Utvalget er satt sammen etter modell fra grunnskolen, men også med representanter fra fritidskulturlivet og skoleverket. Samarbeidsutvalget har siden 2017 bestått av 9 medlemmer:

- 1 representant for undervisningspersonalet
- 1 representant for kulturskolens administrasjon
- 1 representant for foreldrene
- 2 representanter for elevene
- 1 representant for fritidskulturlivet

1 representant for skoleverket
1 representant for kulturutvalget
Kulturskolens rektor

Det velges ett varamedlem for hver av disse gruppene.

Samarbeidsutvalget har minimum ett møte i halvåret og velges for to år av gangen. Dersom utvalgets representanter for elever/foreldre ikke lenger har tilknytning til kulturskolens undervisningstilbud, holdes det supplerende valg på representanter.

Kulturdirektøren ber på bakgrunn av dette om at kulturutvalget oppnevner sin representant til utvalget med en personlig vararepresentant.

Punkt 6/23: Politisk representant i innstillingskomité for toppidrettsstipend

Bilag

Retningslinjer for toppidrettsstipend til utøvere og trenere

Dato 6. oktober 2023
Saksnr.: 2023022574-28
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato

16.11.2023

Politisk representant i innstillingskomité for toppidrettsstipend

Forslag til vedtak

Kulturutvalgets medlem ..... tiltrer toppidrettsforum i arbeidet med å innstille kandidater til toppidrettsstipend.

Vedlegg: Retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend til utøvere og trenere
Retningslinjer for toppidrettsstipend til utøvere og trenere

Saksutredning

Kristiansand kommune etablerte i 2018 en ny ordning med stipend til utøvere og trenere innen toppidretten. Retningslinjer (se vedlegg) for ordningen ble vedtatt 21. juni 2018 og vedtatt videreført uendret i ny kommune av fellesnemnda 5. mars 2019.

Retningslinjenes pkt. 6 angir at:

- Ett medlem av kulturutvalget og kommunens idrettssjef samarbeider med toppidrettsforumet om å innstille kandidat(er) overfor kulturutvalget.
- Kulturutvalget tildeler stipend innenfor gjeldende retningslinjer og årlig vedtatte budsjetttrammer.
- Kulturutvalget avgjør selv antallet stipend og størrelsen på disse.

Toppidrettsforumet i Kristiansand består av representanter for Olympiatoppen Sør, Idrettsrådet i Kristiansand, Kristiansand Katedralskole Gimle, Universitetet i Agder, Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune.

Kulturutvalget skal tildele årets stipend i neste møte, og Kulturdirektøren ber derfor om at utvalget velger ett medlem som skal tiltre toppidrettsforumets innstillingsmøte i neste uke.

Punkt 7/23: Gave til Kristiansand i anledning Hennig-Olsen is 100-årsjubileum i 2024

Bilag

Retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom

Anbefaling Kristiansand kommunes kunstfond

Skisse iskrembarne

Dato 31. oktober 2023
Saksnr.: 2023028189-1
Saksbehandler Angjerd Munksgaard
Godkjent av Gunn-Heidi Gabrielsen
Camilla Jarlsby

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato

16.11.2023

Gave til Kristiansand i anledning Hennig-Olsen Is 100-årsjubileum i 2024

Forslag til vedtak

1. Kultur- og idrettsutvalget takker ja til en skulpturgruppe i gave fra familien Hennig-Olsen i anledning bedriftens 100-årsjubileum i 2024.
2. Kultur- og idrettsutvalget godkjenner plassering av skulpturgruppen i nytteveksthagen i Gjestehavna.

Sammendrag

Kristiansand kommune fikk i desember 2022 en henvendelse fra Hennig-Olsen Is, hvor det ble informert om at familien Hennig-Olsen ønsket å gi en gave til byen i anledning bedriftens 100 års jubileum i 2024. I januar 2023 ble det ble arrangert et møte hos Hennig-Olsen is hvor representanter fra kommunalområdene by- og stedsutvikling og kultur og innbyggerdialog var til stede. I møtet kom det frem at familien ønsket at gaven skulle være en skulpturell installasjon, med utgangspunkt i bronseskulpturen *Gutten med kroneisen*, av kunstner Marit Krogh.

Etter avtale ble gaven 20. mars 2023 presentert for styret i Kristiansand kommunes kunstfond av representanter fra Hennig-Olsen Is. I etterkant ble saken diskutert og faglig anbefaling fra styret i kunstfondet utarbeidet.

Styret i Kristiansand kommunes kunstfond mener skulpturgruppen kan uttrykke en symbolsk tidsreise fra 1924 til 2024. Fra den klassiske *Gutten med kroneisen* til den mer moderne *Storesøster*. I dette narrative kan også kunstverket i sin helhet forsvares med tanke på kommunens retningslinjer for kunst i offentlige bygg og uterom. Styret i Kristiansand kommunes kunstfond mener skulpturgruppen vil kunne tilføre byen, innbyggerne og besøkende en god opplevelse og muligheter for å skape minner for fremtiden, samtidig som den forteller en historie om byens utvikling og identitet.

Skulpturen foreslås plassert i nytteveksthagen i Gjestehavna.

Vedlegg:

1. Retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom
2. Anbefaling fra styret i Kristiansand kommunes kunstfond
3. Skisse «Iskrembarna»

Bakgrunn for saken

Hennig-Olsen Is er Nordens eldste iskremprodusent. Det er en tredjegerasjons familiebedrift og en av Norges få gjenlevende privateide bedrifter innen næringsmiddelindustrien. Siden 1924 har bedriften hatt tilhold i Kristiansand. Sven Hennig-Olsen dro som ung til Chicago, lærte å lage iskrem, og kom tilbake til hjembyen med utstyr, oppskriftsbok og store ambisjoner. De første årene var produksjonen lokal og sesongbasert, men i løpet av 1950-tallet kom nyvinninger som «hjemmefrys», som endret iskrem-markedet betydelig. I 1960 stod ny fabrikk klar i Hannevika og bedriften vokste fra å være en lokal iskremleverandør til å bli en nasjonal merkevare.

I dag er Hennig-Olsen Is en moderne iskremfabrikk, fremdeles lokalisert i Hannevika, og produserer nesten 30 millioner liter iskrem og frosne desserter årlig.

Kristiansand kommune fikk i desember 2022 en henvendelse fra Hennig-Olsen Is, hvor det ble informert om at familien Hennig-Olsen ønsket å gi en gave til byen i anledning bedriftens 100 års jubileum i 2024. I januar 2023 ble det ble arrangert et møte hos Hennig-Olsen is hvor representanter fra kommunalområdene by- og stedsutvikling og kultur og innbyggerdialog var til stede. I møtet kom det frem at familien ønsket at gaven skulle være en skulpturell installasjon, med utgangspunkt i bronseskulpturen *Gutten med kroneisen*, av kunstner Marit Krogh. Et eksemplar av denne skulpturen er allerede i familien Hennig-Olsens eie, og kan i henhold til avtale med kunstner produseres i ytterligere ett eksemplar.

Vurdering

I Kristiansand kommunes retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom (vedlegg 1) kan en lese følgende i punkt 2.2.2. Rådgivning:

Fondsstyret [...] gir faglige uttalelser i forbindelse med kunst i offentlige rom. Dette kan gjelde flytting av eksisterende verk, plassering av nyervervede verk eller anbefalinger i forbindelse med kunst som ønskes gitt som gave til kommunen. Styret vil gjøre en faglig vurdering av tiltaket, for så å legge dette frem for ordinær politisk behandling.

Videre står det:

Temporære kunstprosjekter i det offentlige rom med en varighet på inntil 2 måneder, godkjennes administrativt av kulturdirektøren. Kulturutvalget har avgjørelsesmyndighet i øvrige saker vedrørende kunst i det offentlige rom som initieres/finansieres av andre enn kommunen. Fondsstyret skal først behandle sakene og avgi uttalelse til kulturutvalget. I saker der kunstverket er en integrert del av utforming av større plass/byrom, har by- og miljøutvalget endelig avgjørelsesmyndighet.

Direktør for kultur og innbyggerdialog har i denne saken, med bakgrunn i retningslinjene, vurdert det tilstrekkelig å sende saken til kultur- og idrettsutvalget for behandling.

Etter avtale ble gaven 20. mars 2023 presentert for fondsstyret av representanter for Hennig-Olsen Is. I etterkant ble saken diskutert og faglig anbefaling fra styret i kunstfondet utarbeidet.

Styret i Kristiansand kommunes kunstfond har i henhold til retningslinjene gjort en faglig vurdering av tiltaket (vedlegg 2). I et utdrag fra anbefalingen kan vi lese følgende:

Gutten med kroneisen, som er utgangspunktet for skulpturgruppen, anser fondsstyret for å være en tradisjonell, figurativ bronseskulptur. En liten, sittende, gutt på 2-3 år som holder en kroneis i hendene. Gutten kan oppleves litt innadvendt og kun opptatt av isen

som er helt ny og urørt. *Gutten med kroneisen* vil ikke alene tilføre byens visuelle uttrykk noe nytt, men heller forsterke en allerede tradisjonell samling av bronseskulpturer i Kristiansand. Denne type uttrykk er, med tanke på retningslinjene, ikke en ønsket prioritering i kommunens kunstsamling.

Det er derimot svært få skulpturer av kvinner/jenter i det offentlige rom i Kristiansand. At flere kan kjenne seg igjen i og relatere seg til våre offentlige verk mener fondsstyret er viktig. Tilføring av skulpturen *Storesøster* sees derfor på som avgjørende for kunstprosjektet. Ettersom vi kun har sett én skisse av *Storesøster* er det ikke så enkelt å avgjøre skulpturens uttrykk. Vi ser en jente som står rakt opp, med bena godt plantet i bakken og henvender seg i mye større grad ut til omgivelsene enn «lillebror». Hun opptar, og er en del av, omgivelsene på en helt annen måte. Hun har en aktiv holdning og inviterer oss inn i installasjonen. Styret oppfatter at *Storesøster* representerer en god og tidsriktig utgave av et barn av 2024, og på denne måten representerer noe annet enn det kommunens samling allerede rommer. Vi har tidligere sett dette uttrykket i Kroghs verk *Sittende pike med hodetelefon – et bilde på vår tid* i Oslo, fra 2014.

Det tredje elementet i skulpturgruppen er *Benken*. Benken i verket blir et sentralt og samlende element i skulpturgruppen for å skape «resten av historien». Historiene om besteforeldrene, som kanskje husker når kroneisen kom, og barnebarna som skal bære med seg minnene om de gode øyeblikkene og historiene til generasjonene som kommer. *Benken* må være god å sitte på og stor nok til flere å romme flere store og små mennesker.

I denne sammenhengen kan skulpturgruppen uttrykke en symbolsk tidsreise fra 1924 til 2024. Fra den klassiske *Gutten med kroneisen* til den mer moderne *Storesøster*. I dette narrative kan også kunstverket i sin helhet forsvares med tanke på kommunens retningslinjer for kunst i offentlige bygg og uterom. Styret i Kristiansand kommunes kunsthond mener skulpturgruppen vil kunne tilføre byen, innbyggerne og besøkende en god opplevelse og muligheter for å skape minner for fremtiden, samtidig som den forteller en historie om byens utvikling og identitet.

Tirsdag 31.10.2023 ble det gjennomført befaring i nytteveksthagen i Gjestehavna. Til stede på befaringen var representanter fra Hennig-Olsen Is, parkvesenet og kultur, i tillegg til kunstner. Parkvesenet arbeider nå med å tegne et forslag til plassering i nytteveksthagen. Både styret i Kristiansand kommunes kunsthond, Hennig-Olsen Is og kunstner er veldig fornøyd med denne plasseringen. Nytteveksthagen vil være en god ramme for skulpturgruppen. Hagen vil være med på å skape en ny intim og trygg samlingsplass i en av byens gamle hager, og på den måten ha «historien vår i ryggen», samtidig som skulpturgruppen vendes ut mot havet og verden som venter oss der ute.

Punkt 8/23: Søknad fra Vipers Kristiansand om tilskudd til deltakelse i EHF Champions League

Bilag

Søknad Kristiansand H-2023

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023023862
Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	16.11.2023	8/23

SØKNAD FRA VIPERS KRISTIANSTAD OM TILSKUDD TIL DELTAKELSE I EHF CHAMPIONS LEAGUE

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 16.11.2023 SAK 8/23

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur- og idrettsutvalget imøtekommer delvis søknaden fra Vipers, og bevilger et tilskudd på kr 225 000 til gjennomføringen av klubbens hjemmekamper i Champions League.
2. Tilskuddet finansieres med kr 75 000 fra «Satsingsmidler toppidrett», kr 100 000 fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto og kr 50 000 fra administrativt disposisjonsfond
(9/2)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«1. Kultur- og idrettsutvalget imøtekommer delvis søknaden fra Vipers, og bevilger et tilskudd på kr 175 000 til gjennomføringen av klubbens hjemmekamper i Champions League.

2. Tilskuddet finansieres med kr 75 000 fra «Satsingsmidler toppidrett», kr 50 000 fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto og kr 50 000 fra administrativt disposisjonsfond.»

V fremmet følgende alternative forslag:

«1. Kultur- og idrettsutvalget imøtekommer delvis søknaden fra Vipers, og bevilger et tilskudd på kr 225 000 til gjennomføringen av klubbens hjemmekamper i Champions League.

2. Tilskuddet finansieres med kr 75 000 fra «Satsingsmidler toppidrett», kr 100 000 fra utvalgets tilleggsbevilgningskonto og kr 50 000 fra administrativt disposisjonsfond»

Voteringer:

Venstres alternative forslag ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (KONS, SP)

Kulturdirektørens innstilling ble ikke votert over

16.11.2023

Punkt 9/23: Søknader årlig driftstilskudd 2024- frivillige organisasjoner

Bilag

Vedtak OPPV, 14112023, Sak 7/23, Søknader årlig driftstilskudd 2024 - frivillige organisasjoner

Vedtak HELSEUTV, 14112023, Sak 3/23, Søknader årlig driftstilskudd 2024 - frivillige organisasjoner

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023024975
Saksbehandler Annette Sørli Stray

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	16.11.2023	9/23
2 Oppvekstutvalget	14.11.2023	7/23
3 Helseutvalget	14.11.2023	3/23

SØKNADER ÅRLIG DRIFTSTILSKUDD 2024- FRIVILLIGE ORGANISASJONER

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 16.11.2023 SAK 9/23

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

Utvalgene tar saken til orientering
(Enst.)

16.11.2023

Punkt 10/23: Frivillige lag og organisasjoner - kostnad ved leie av kommunale lokaler

Bilag

Vedtak Form, 27092023, Sak 116/23, Frivillige lag og organisasjoner - kostnad ved leie av kommunale lokaler

Vedtak Form, 29112023, Sak 20/23, Frivillige lag og organisasjoner - kostnad ved leie av kommunale lokaler

Vedlegg 1 Utleie av skoler jan-juni 2023

Vedlegg 2 Kulturarena - faste brukere - frivillige lag og foreninger

Vedlegg 3 Fritidsenheten regelmessige leietakere 2023

Vedlegg 4 Eiendom kontrakter utleie frivillighet

Dato 22. august 2023
Saksnr.: 2023020943-1
Saksbehandler Annette Sørlie Stray/Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
27.09.2023

Frivillige lag og organisasjoner - kostnad ved leie av kommunale lokaler

Forslag til vedtak

[Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.](#)

Sammendrag

Det er flere ulike måter lag og foreninger kan leie lokaler av Kristiansand kommune. Først i saken gis det en presentasjon av hvilke prinsipper og vedtak som ligger til grunn for den kommunale praksisen for lån/utleie av lokaler. I saken skilles det mellom lokaler hvor det er lagt opp til sambruk og utleie til lag og foreninger, slik som bydelshus, bibliotek, idrettsanlegg og kulturarenaer, og bygg som leies ut til eksklusiv bruk av Bygg- og eiendomsforvaltningen.

Eiendom opererer med andre retningslinjer og prosedyrer for utleie enn Oppvekst og Kultur og innbyggerdialog. Det er knyttet andre inntektskrav til byggene, og all utleien gir leietakeren eksklusiv tilgang til lokalene. Det forhandles fram en særskilt leieavtale hvor det settes en leiepris som leietaker aksepterer ved inngåelse av kontrakt. Alternativet for lag og foreninger er å leie lokaler på det ordinære leiemarkedet, som mange lag og foreninger i Kristiansand allerede gjør.

I eksempelet som ble tatt opp på formannskapets dialogmøte 31. mai ser det ut til at man har sammenlignet prinsippene for leie av flerbrukslokaler hos Kultur, med eksklusiv leie av bygg hos Eiendom, samtidig som det i dialogen ikke har vært skilt tydelig nok mellom type 1- og type 2-utleie hos Eiendom.

Vedlegg:

1. Utleie av skoler januar-juni 2023
2. Kulturarena – faste brukere – frivillige lag og foreninger
3. Fritidsenheten regelmessige leietakere 2023
4. Eiendom kontrakter utleie frivillighet

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Formannskapet gjennomførte dialogmøte 31. mai 2023 med «frivillighet» som tema. Det framkom informasjon fra en av organisasjonene som deltok på møtet at de betalte en forholdsvis høy leie for bruk av lokaler i kommunalt eie. På bakgrunn av dette har Kommunedirektøren bedt om det utarbeides en oversikt over hva frivillige lag og foreninger i Kristiansand betaler i leie, og hvor mye disse inntektene utgjør for kommunen.

Det er flere ulike måter lag og foreninger kan leie lokaler av Kristiansand kommune. Eksempler er idrettslag som låner en gymsal eller et idrettsanlegg, minoritetsorganisasjoner som låner et klasserom utenom skolens åpningstider til morsmålsopplæring, en hobbyklubb som disponerer et rom i et historisk bygg eller velforeningen som låner rom på ett av kommunens innbyggertorg til gjennomføring av årsmøte. I tillegg kommer lag og foreninger som har en leieavtale direkte med kommunens Eiendomsforvaltning om eksklusiv leie av et særskilt lokale.

De kommunale prinsippene for utlån og leie av lokaler presenteres først i saken, siden det er hensiktsmessig å gjøre disse bedre kjent. Alle leieforhold som anses relevant for å svare ut saken er opplyst om.

Kommunalområdenes utlån av lokaler

Flere kommunale enheter disponerer lokaler som kan leies eller lånes ut til frivillige lag og foreninger. Under følger en oversikt fordelt på kommunalområder.

Oppvekst

Skolens lokaler er tilgjengelig for utlån etter skoletid på tidspunkter hvor kommunen ikke har behov for å disponere lokalene til egen virksomhet. Den enkelte skole forvalter selv utlån, mens utlån av gymsaler forvaltes av Idrettsenheten og ses i sammenheng med tildeling av treningstid. Oversikt over utleie av skolens lokaler ligger vedlagt.

Utlån av skolens lokaler gjelder følgende aktiviteter og foreninger:

- Tiltak som er rettet mot ulike elevorienterte aktiviteter, herunder blant annet; skolekorps, -kor og -orkestre, teatergrupper, dansegrupper, idrettsgrupper samt andre likeartede tiltak/grupper.
- Barnebursdager
- Tiltak organisert av godkjente opplysningsorganisasjoner; jf. lov om voksenopplæring.
- Lokallag av barne- og ungdomsorganisasjoner.
- Frivillige organisasjoner og lag.
- Åpne 17. mai-arrangementer.

Lån uten vederlag forutsetter at utlånet ligger innenfor formålet til den aktuelle organisasjonen. F.eks. styremøter, årsmøter, trenermøter, foreldremøter, trenerkurs, dommerkurs o.l. Hvis det påløper ekstra utgifter til for eksempel renhold, så må det dekkes av leietaker. Skolene har ikke inntektskrav i budsjettet knyttet til utleie av lokaler.

Kommunale barnehager leies eller lånes ikke ut til lag og foreninger.

Kultur og innbyggerdialog

Kulturutvalget vedtok den 22. oktober 2022, sak 69/22, «Revidering av prinsipper for lån og leie av kommunale kultur- og idrettslokaler, -bygg og- anlegg».¹ Oppsummert skal registrerte lag og foreninger, hjemmehørende i Kristiansand, kunne benytte lokaler og anlegg gratis til sine ordinære aktiviteter. Med «ordinære» aktiviteter menes her den regelmessige medlemsaktiviteten som handler om foreningens formål. Frivillige foreninger må være registrert i Frivillighetsregisteret for å ha adgang til gratis bruk av lokaler som forvaltes av Kultur og innbyggerdialog.

Økonomiplanen forutsetter at det kommer betydelige inntekter fra utleie av lokalene. Tildeling av gratis bruk til foreninger og lag må derfor ha et begrenset omfang, slik at det er mulig å oppnå inntektskravet på det enkelte bygg.

Så å si all utleie i regi av Kultur og innbyggerdialog er i flerbrukslokaler, hvor leietakeren disponerer et nærmere angitt areal for et bestemt tidsrom, mens det er andre brukere av det samme lokalet på andre tidspunkt. Det er noen få avtaler om eksklusiv leie av lokaler hvor det kun er leietakeren som har adgang. I slike tilfeller betales det alltid leie.

Idrettsenheten forvalter leie av kommunale gymsaler, svømmehaller og idrettsanlegg. Tildeling av halltid skjer etter søknadsfristen 1. mai hvert år. Alle lag og foreninger kan søke om treningstid, men organisert idrett har førsteprioritet ved tildeling. Videre prioriteringer for tildeling av treningstid er:

- Barn og unge i alderen 6-19 år
- Nivå/divisjonsplassering
- Lokale hensyn – geografisk plassering
- Nyopprettet klubb med mulighet for rekruttering

Treningstid er i utgangspunktet gratis for idrettslag og andre lag og foreninger, men der hvor det er inntektsbringende arrangementer så betales det leie etter vedtatte satser. Bystyret har i forbindelse med «Kristiansand kommunes Økonomiplan 2023-2026» også vedtatt gratis leie til Fotballfritidsordninger og Idrettsfritidsordninger samt til frivillige lag og foreninger som leier idrettshaller til loppemarked m.m.

Enkelte idrettsanlegg er realisert under forutsetning av at de driftes på kommersielle premisser (leieinntektene skal finansiere driften), og omfattes derfor *ikke* av ordningen med gratis bruk. Dette gjelder Sørlandshallen, Odderøyhallen, Sparebanken Sør Arena, terapibassenget i Aquarama og curlinghallen i Idda Arena.

På grunn av det store omfanget av leieforhold tas ikke oversikt over tildeling av treningstid på haller og baner med i denne saken.

Kulturarenaer er ansvarlig for utleie av historiske bygg som Søgne gamle prestegård, Andøen gård, Christiansholm festning og Myren gård, samt Sygna kultursenter og Samsen kulturhus. Alle lokalene ligger inne på Aktiv kommune, som er kommunes digitale tjeneste for leie av kommunale lokaler. Se vedlegg 2 for mer informasjon om utleie av lokaler som Kulturarenaer disponerer.

Fritidsenheten forvalter utleie av bydelshus, grendehus og fritidsklubber. Se vedlegg for mer informasjon om utleie av lokaler som Fritidsenheten disponerer.

Innbyggertorg forvalter lån av møterom på innbyggertorgene. Utleie av rom på innbyggertorgene omtales ikke i denne saken.

Bibliotekene forvalter rommene på biblioteket. Meråpne bibliotek har ført til at lag og foreninger kan benytte seg av rommene på Hovedbiblioteket og på Tangvall utenom den ordinære åpningstiden. Utleie av rom på bibliotekene omtales ikke i denne saken.

---

¹ [Kulturutvalget - Formannskapssalen \(kristiansand.kommune.no\)](https://www.kristiansand.kommune.no/kulturutvalget)

By- og stedsutvikling

Bygg- og eiendomsforvaltning – i kommunalsjefsområdet Eiendom – leier også ut en rekke ulike typer lokaler og eiendommer til lag og foreninger. Oversikt over lokaler ligger vedlagt.

Det er i hovedsak to typer eiendommer som leies ut til lag og foreninger:

1. eiendommer med en kulturhistorisk verdi som kommunen ønsker å bevare og beholde i kommunens eie. Disse leies ut enten gratis eller til en symbolsk sum mot at lag og foreninger tar på seg ansvar for vedlikehold.
2. lokaler som kommunen ikke har avklart den fremtidige bruken av og derfor leies ut i påvente av for eksempel utbygginger av et område. Eiendom har et oppdrag om å selge lokaler som kommunen ikke ønsker å beholde til eget bruk.

Eiendom opererer med andre retningslinjer og prosedyrer for utleie enn Oppvekst og Kultur og innbyggerdialog. Det er knyttet andre inntektskrav til byggene, og all utleien gir leietakeren eksklusiv tilgang til lokalene. Det forhandles fram en særskilt leieavtale hvor det settes en leiepris som leietaker aksepterer ved inngåelse av kontrakt. Alternativet for lag og foreninger er å leie lokaler på det ordinære leiemarkedet, som mange lag og foreninger i Kristiansand allerede gjør.

Erfaringer med leie av kommunale lokaler

Det ligger utenfor mandatet for denne saken å kartlegge hvilke erfaringer låne- og leietakerne har med kommunen. Men innspill gitt i forbindelse med arbeidet med «Temaplan frivillighet 2022-2026» kan tyde på at kommunikasjonen kan bli bedre. Når det gjelder leie av skolelokaler, oppleves det at praksis fra skole til skole er ulik. Videre er det ikke alltid klart hva man betaler leie for, om det er for leie av lokalet eller tjenester som vask og/eller strøm. I tillegg til pris, betyr også responstid fra utleier mye for de som skal leie lokaler. Her er erfaringene blandet. Dette er forhold som administrasjonen kan se nærmere på for å finne fram til rutiner som er forutsigbare og gir en ensartet praksis.

I Kultur og innbyggerdialog er det tatt i bruk et nettbasert booking-system, «Aktiv kommune», som enkelt gir potensielle leietakere tilgang til informasjon om lokalene og ledige tidspunkter.

Økonomiske konsekvenser

Denne saken er kun en orienteringssak. Dersom det er ønskelig å utvide tilgangen til gratis bruk av kommunale lokaler, må tapte inntekter kompenseres ved bystyrets behandling av økonomiplanen. Et alternativ kan være å etablere en tilskuddsordning hvor frivillig lag og foreninger kan søke om å få kompensasjon for sine husleieutgifter. Innretningen på slike tiltak bør eventuelt utredes nærmere.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant.

Vurdering

Som vist i denne saken finnes det en rekke ulike måter for frivillige foreninger og lag å inngå et leieforhold med Kristiansand kommune. Kommunen låner ut noen typer flerbrukslokaler gratis til lag og foreninger, mens eksklusiv leie av et eget bygg alltid har en leiepris. I helt spesielle tilfeller er prisen i kroner lav, mens de praktiske forpliktelsene da er desto høyere.

I eksempelet som ble tatt opp på dialogmøtet 31. mai ser det ut til at man har sammenlignet prinsippene for leie av flerbrukslokaler hos Kultur, med eksklusiv leie av bygg hos Eiendom, samtidig som det i dialogen ikke har vært skilt tydelig nok mellom type 1- og type 2-utleie hos Eiendom.

Konklusjon

Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.

Punkt 11/23: Veteranplan

Bilag

Vedtak OPPV, 14112023, Sak 6/23, Veteranplan for Kristiansand kommune

Vedtak byst, 24012024, Sak 4/24, Veteranplan for Kristiansand kommune

Vedtak Form, 29112023, Sak 21/23, Veteranplan for Kristiansand kommune

Vedtak HELSEUTV, 14112023, Sak 5/23, Veteranplan for Kristiansand kommune

Veteranplan for Kristiansand kommune 20232028

Dato 24. oktober 2023
Saksnr.: 2023023723-1
Saksbehandler Ingunn Kvivik
Godkjent av Brede Skaalerud
Kristin Eidet Robstad
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

14.11.2023
14.11.2023
16.11.2023
29.11.2023
24.01.2024

Veteranplan for Kristiansand kommune

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar veteranplan 2023 – 2028 for Kristiansand kommune.

Sammendrag

Bystyret vedtok i sak 35/18 kommunens første veteranplan. Det ble videre vedtatt at planen skulle evalueres og revideres etter kommunesammenslåingen. På grunn av Koronaepidemien og kommunesammenslåingen, og vedtak om utarbeidelse av mange planer, ble utarbeidelse og behandling av denne planen utsatt til 2023. Planen er utarbeidet i samarbeid med veteranorganisasjonene og av fagpersoner fra berørte områder.

Vedlegg:
Forslag til Veteranplan 2023-2028

Bakgrunn for saken

Veteranplanene er bygget på innhold i regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» (2011), oppfølgingsplanen «I tjeneste for Norge» (2014) og St.meld. 15(2019 – 2020). Planen vektlegger de tre overordnede temaene: Anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging.

Anerkjennelse

Anerkjennelse handler om å se og takke veteranene for innsatsen de gjør, og ta deres tjeneste på alvor. Kommunen ønsker å feire de høytidelige markeringene i fellesskap, og bidrar til å synliggjøre at våre veteraner er en viktig del av lokalsamfunnet.

Ivaretagelse

De fleste veteranene klarer seg godt etter å ha deltatt i utenlandsopphold. Det er viktig at kommunen har tilbud til de veteranene og deres pårørende som får utfordringer etter utenlandsopphold.

Oppfølging

Kompetansebygging og kompetanseoverføring mellom kommunens tjenester og spesialisttjenestene er av stor betydning for å sikre en god oppfølging. Kommunen har siden forrige plan ble vedtatt hatt en egen veterankontakt som er bindeleddet mellom kommunen, statlige tjenester og veteranorganisasjonene. Enkeltpersoner kan også kontakte veterankontakten.

Kristiansand kommune har en egen nettside for våre veteraner som holdes løpende oppdatert og hvor planen vil være tilgjengelig etter at den er politisk vedtatt.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener det utarbeidede forslaget er en dekkende og god plan for kommunens veteranarbeid, og anbefaler at bystyret vedtar planen.

Punkt 12/23: Eldrerådets årsrapport for 2023

Bilag

Vedtak byst, 22112023, Sak 79/23, Eldrerådets årsrapport for 2023

Årsrapport eldrerådet 2023

Saker som har vært til behandling i eldrerådet

Uttalelser fra eldrerådet

Dato 17. oktober 2023
Saksnr.: 2023026679-1
Saksbehandler Raimond Oseland
Godkjent av Hallvard Auestad
Ingunn Kvivik
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Bystyret

Møtedato

16.11.2023
22.11.2023

Eldrerådets årsrapport for 2023

Forslag til vedtak

[Bystyret tar eldrerådets årsrapport for 2023 til orientering](#)

Sammendrag

Kommunens lovpålagte råd skal i henhold til forskrift om medvirkningsordninger, §2, legge fram årsmelding for kommunestyret. Dette er stadfestet i eldrerådets reglement §5. Eldrerådet for valgperioden 2019-2023 godkjente forslag til årsrapport for 2023 på siste møte 26.9.2023.

Vedlegg:

Eldrerådets årsrapport 2023
Saker som har vært til behandling i eldrerådet
Uttalelser fra eldrerådet